

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника

10 сот.

На провінції?

12 сот.

В зайнятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись, (Редакція: Руска 3).

Виходить щодня вранці понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	24— К.
півроку	12— "
чвертьроку	6— "
місяць	2-40 "

В краю і державі:

На рік	32— К.
півроку	16— "
чвертьроку	8— "
місяць	2-70 "

За границю:

В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В інших державах	34 фр.

Вплив російської революції на війну.

Зісний історик Др. Ганс-Дельбрік висказався перед кореспондентом одного віденського журналу ось так про теперішню російську революцію та про її есентуальний вплив на дальнє ведення війни:

Коли в 1905 р. вибухла в Росії революція, всі знали з горі, що вона не підє слїдами великої французької революції. Причини одного і другого руху були цілковито іншої натури. Сущний мотив французької революції лежав в тім, що давня французька держава не досягнула ще була певної національної єдності; треба було усунути роздори, що ділили націю, а передовсім роздор становай, а головнє провінційнальний. Для того не говоримося тоді тільки про "республіку", але про "одну і нероздільну республіку". Оцеї останки становаго і провінційнального партикуляризму не дозволяли старій французькій монархії розвинути силу, конечну їй для її національних заграничних завдань і через те був також народ вислїдами заграничної політики так дуже невдоволений.

В Росії не тільки що від давня вже досягнєло національну одноцілну державу, але протинно, вона терпить навіть від занадто великого централізму, і маємо там цілі народности і краї, які більше або менше стараються добути автономію.

В давній французькій державі була армія і адміністрація так як би розв'язані і вони відпали від королівства. В 1905 удержався царат, бо армія і адміністрація остали йому вірними і він сам репрезентував національну єдність і національну силу.

В нашій теперішній добі показалося, що те правительство помиме того не досерело було до великих національних завдань, яких жадала і яких бажала російська народна душа. І тут лежить основа революції.

Французька революція могла повести відтак Францію до кетуваних наслідків, бо вона розвинула зовсім нові сили. Вона зварила ся прокламувати загальний військовий обов'язок. Я не бачу, які нові сили могла би розвинути теперішня російська революція. Провісничче правительство і нові міністри не будуть в силі, як і дотепершні, усунути нелад в адміністрації і наслідок сього — голодувати нужду. Загальний військовий обов'язок і податкову систему, що обіймає всі стани і краї рівномірно — Росія вже має. Щоби всі дотепершні російські міністри були неспосібні або скерумновані, годі сього сказати. Претинно, між ними, як і між генералами, було багато визначних личностей.

Коли би отже революція й була в силі зразу дати війні новий розмах, то се буде зовсім певно тільки на одну хвилю. Сили, що викликали революцію, части армії, що до неї приєдналися — можливо ціла армія — і маси, що боролися, провідники суспільних кругів, шляхта і буржуазія, репрезентовані в думі, се сили, які трудно, щоби бодай на короткий час співділяли в згоді.

Коли би отже, як виходить, в революції побідила рішучо всяка партія, то се ще велике питання, чи вона буде справді в силі вести дальнє війну. Через установленє великого князя як регента стараються продовжити дотепершній режим, і се на хвилю буде з хіском для ведення війни і для заграничної політики. Але річ виключена, щоби нові сили працювали спільно довгий час.

Революція в Росії

Петроградські робітники проти війни.

КОПЕНГАГА. По військових касарнях в Петрограді розкинували робітники відозву, в якій закликають воєнків, щоби не стріляли до революціонерів, бо революція звернена проти російського правительства і зрадників, які проти волі народу почали нещасну війну.

Відозва кінчить ся словами: "Воєнки, не йдіть проти нас, але з нами, допоможіть нам повалити царат. Вийдіть з ваших касарень на вулицю і кличте з нами: "Геть з війною!" Воєнки допоможіть нам, а міліції селян і робітників будуть вас благословити, а тоді правительство буде приневолене закінчити пролив крові. Воєнки, кличте нас!"

Військовий диктатор.

КОПЕНГАГА. (Тіб.) В князь Микола тішить ся новим до ієм революціонерів і мє опержати диктатурою над армією.

Нове правительство.

ПЕТРОГРАД 15 с. м. (Тіб.) В столиці падають ще місцями стріли. Полїцаїв і жандармів бивають. Воєди видно червені опаски на раменах, навіть на піках, крісах і шапках. Військо, моряки і горожани уладжують походи з прапорами, на котрих поміщена напись: Свобода, рівність, братерство.

АМСТЕРДАМ. (Тіб.) З Петрограду доносять 15 с. м.: Місто зовсім спокійне. Головна журба нового правительства се справа живности. Надходять правильно поїзди з мукєю. Населєнє помиме великих трудностей має що їсти.

Візвано телеграфічно міста і села в цілім краю, щоби заохочували селян вивозити збіжжє і мукю, щоби армія та столиця не відчували недостатку.

Мілюков за дальшим веденєм війни.

ПЕТРОГРАД (Петр. аг. тел.) Міністер заграничних справ Мілюков прийняв у четвер представників агенції Агаса, Райтера "Associated Press" і журналіста "Times" і сказав їм: Наша задача полягає в тім, щоби привернути Росії силу, щоб можна запевнити населєнню кінцеву перемогу над ворогом. Великий злочин давнього правительства лежить в тім, що воно загнало країну в повний розстрій.

Що години надходять відомости про зріст влади представників народу. Нове правительство уважає за абсолютну умову абдикування царя й обнятє правління вел. кн. Михайлом Олександровичем.

Цар зрікаєть ся корони.

ПЕТРОГРАД. (Тіб.) Петроградська Телеграфічна Агенція оголошує отсей маніфест царя Миколи II:

Ми з Божої ласки Микола II, імператор всеросійський, цар польський, вел. князь Фінляндський ітд. подємо отсим до відомости наших вірних підданих, що слїдує:

В днях великої боротьби з заграничним неприятелем, який від трьох літ стараєть ся поневолити нашу вітчизну, зіслав Бог новий допуст.

Внутрішні труднощі загрожують зловіщим впливом на кінцевий вислїд війни. Будучність Росії, честь моєї армії, щастє народу і ціла будучність нашої дорогої вітчизни домагають ся доведення війни за всяку ціну до побідного кінця.

Жорсткий неприятедь робить останні зусилля, близька є хвиля, в якій наші хоробрі війська разом з нашими славними союзниками до краю переможуть неприятедя.

В цих хвилях, які рішають про житє Росії, вважаємо ми за обов'язок совісти удектисти нашому народови тісну адуку й організацію всіх сил до здійсненя швидкої перемоги. Тому в згоді з Державною Думою призвали ми за добре зрєкти ся корони російської держави і зложити найвищу владу. Тому, що не хочемо розставати ся з нашим дорогим сином, віддаємо права наступства по нас нашому братови вел. кн. Михайлови Олександровичеви, якого благословимо при вступленю на російський престол.

Поручаємо нашому братови, щоби правив в повній згоді з представниками народа, держав в силі законні урядженя і зложив на них неварушиму присягу в імені дуже улюбленої вітчизни.

Взиваємо всіх вірних синів вітчизни, щоби сповняли свій патрістичний обов'язок послужу цареви в важких хвилях навіщеня і разом з представниками народу помагали йому в поведєнню російської держави на дорогу щастя і слави. Нехай Бог хоронить Росію.

АМСТЕРДАМ (Тіб.) В противенстві до заяви Бокера Льова в англійській палаті громад Бюро Райтера оголошує телеграму з Петрограду з 16 с. м., яка доноєть, що цар абдикував на річ вел. кн. Михайла Олександровича, зрік ся всіх прав до корони, а начальну команду над арміями в поли віддав вел. кн. Миколі Миколаєвичеви.

ПЕТРОГРАД 16 марта (Петр. тел. аг.) Цар віддав вел. кн. Миколі Миколаєвичеви начальну команду над арміями в поли.

Вел. кн. Михайло Олександрович зрезигнував зі своїх прав до престолу.

Міністер заграничних справ Мілюков заявив, що його слова про тимчасову регенцію вел. кн. Михайла Олександровича і наступство на престолі вел. кн. Олексія були висловом його особистих поглядів.

Де тепер цар?

АМСТЕРДАМ (Тіб.) "Algemeen Handelsblad" доноєть: Петроградський кореспондент журналу "Daily Chronicle" подає відомість, що цар придержаний в місцевості Вологос, удав ся до Пскова, де перебуває в оточєнню малої гвардії. Йому поставлено альтернативу: або нехай зречеть ся престолу, або буде здетронізований.

Цариця є в Царськїм Селі. Командант палати дав представникови Думи слово чести, що цариця не буде пробувати втікати.

Проклямація нового правительства.

ПЕТРОГРАД (Тіб.) Тимчасове правительство оголосило отсю прокламацію:

Співгромадяни! Тимчасовий виконуючий комітет Думи, підпертий залогом і мешканцями столиці, тепер зовсім зломив шкідливий вплив давнього правительства так, що може тепер приступити до сильного зорганізованя виконуючої влади.

В сїй хвилі тимчасовий комітет іменує отсих міністрів першого національного кабінету, яких їх дотепершня публічна і політична діяльність запевняє довірею краю.

(Тут йдуть імена міністрів які вже подано до відомости).

Нове правительство хоче оперти свою політику на отсих принципах:

Загальна, безпосередня амністія для всіх осіб, які допустили ся політичних або релігійних злочинів, чим також обняті терористичні вчинки, військова революція, проступки проти рільничих законів; — свобода переконань; — свобода преси; — свобода товариств і зборів, а також право страйку, при чім ці права відносять ся також до військових осіб в границях, на які дозволяють військові і технічні відношення; — знесення всяких обмежень, подиктованих зглядом соціальними, релігійними або національними; — безпосереднє розпочаття організованя народу в цілі скликаючої конституанти, яка має установити правительство й ухвалити конституцію; — інституцію поліції заступає ся національною міліцією з виборними командантами, які підлягають самоуправним інституціям; — громадські вибори на підставі загального голосованя; — військо, яке бере участь в революційнім русі, не має бути роззброєне, тільки має бути сконєгноване в Петрограді; — знесення всіх обмежень жовнірів що до громадянських прав, які мають інші громадяни, але тільки під умовою строгої карності в чинній службі.

Тимчасове правительство привязує вагу до зазначеня, що не має наміру користати з воєнного стану в тій цілі, щоб відволіати переведення тих реформ.

Давне правительство під ключем.

ЛЬОНДОН. (Таб.) Бюро Райтера довідуєть ся з Петрограду: Кн. Голіцин, Горемікин, б. військовий командант Петрограду, бувші міністри і генерали Сухомлінов, Беляев, Протопопов, Щеглевітов, Маклаков, Марков і Карлов інтервювані в Петропавлівській твердині.

Що дієсь ся в Фінляндії?

СТОКГОЛЬМ. (Таб.) До „Svenska Tagbladet“ доносять з Гапаранди: В фінляндській твердині Сванборг мали завести стан облоги, бо залюга збутовала ся. Зеліничий міст коло Терльїобів, між Петроградом а Выборгом мали висадити в воздух. Так само знищено зеліничий міст на Неві в жовні, коли революціонери довідали ся, що давнє правительство хотіло стягнути з Выборга військо.

Погодоски про замордованя англійського амбасадора в Петрограді удержують ся тут вперто.

Замкненя шведсько-російської границі є цілковите.

Після дальших відомостей сибірські війська остали вірні правительству і від 4 днів борять ся з козаками, що перейшли на сторону революції і з робітниками.

Ув'язнений губернатор Фінляндії.

ПЕТРОГРАД. На мізване виконавчого комітету признала Дума, що в цілі доведеня війни до побідного кінця, необхідним є, привернути порядок і підіймати на нове спільну працю поза фронтами. Ухвалили одностайно признати власть виконавчого комітету Думи в всіх справах, що стоять в звязи з адміністрацією держави аж до хвилі скликаня законних зборів.

Офіцери, що перебувають в Петрограді остали в згоді з представниками населеня.

Провізоричний ряд іменував посла Родічева, який належить до лівиці кадетів, міністром для Фінляндії і припоручив йому, щоби ще нині удав ся до Гельсінґфорса.

Провідник балтійської морешлави поручив з приказу провізоричного ряду ув'язнити дотеперішнього генералгубернатора Фінляндії і містопресідателя адміністраційного департаменту.

Фінляндія жадає республіки.

КОПЕНГАГА. (Таб.) Після вістий з Фінляндії: Тут ходить уперто відомість, що петроградське правительство усунуло настрояних реакційно членів фінляндського сенату. В Фінляндії панує загальне бажанє, щоби була утворена фінляндська республіка, яка оставала би в державнім союзнім відношеню до двох або трьох російських республік.

Гроза нової революції.

БЕРЛІН. 16. марта. „Lokalanzeiger“ доносять з Гаґи: Кореспондент „Times-a“ сповіщає: Грозить небезпека, що провізоричне правительство

ство Петрограду буде приневолене товпом поглибити веденя справ соціалістам, що довело би до заложеня республіки і через те до найбільшої анархії.

Цар іде проти Петрограду з артилерією?

БУДАПЕШТ. 17. марта. „Az Est“ доносить з Роттердаму: З Льондону сповіщають: В. кн. Микола Миколаевич прибув до Петрограду. Цар Микола іде з артилерією проти Петрограду, де його в Царській Селі очікує великий князь.

Соціалісти утворили нове правительство.

ВІДЕНЬ. Становище Мілюкова і його товаришів захитане. Власть переходить в руки соціалістів. Напружена внутрішній ситуації в Росії дійшла до краю.

ВІДЕНЬ. З Християні доносять: Соціалісти утворили друге правительство, котре ділає незалежно від революційного правительства.

Проклямація вел. кн. Михайла Александровича.

КОПЕНГАГА. Бюро Ріцава доносить з Петрограду: Вел. кн. Мик. Александрович видав отсю прокламацію: Воля мого брата вложила на мене тяжку задачу, переносити на мене царський трон підчас війни, яка не має рівної собі серед внутрішніх неспокоев. Оживлений тою самою думкою, яка займає весь народ, щоби до брo вітчини верховодило перед всім, постановив я рішучо і сильно прийняти найвищу власть тільки під услівем, що є се воля народа і що він вискаже її своїм голосом через представників на конституційних зборах, які мусять усталити форму ряду і нову конституцію російської держави. Благаю Всевишнього о благословені і зваваю всіх російських співгромадян, щоби підчинили ся власти ряду, утвореного за почином Думи і вишасаженого всякою повагою власти, поки конституційні збори, вибрані в загальнім, безпосереднім, рівнім і тайнім голосованю, не виразять волі народа що до форми правління.

Дипломати і військові аташе супроти хвилі.

Мілянська „Corriere della Sera“ подає з Льондона, що виконавчий комітет Думи приймив команданта петроградського гарнізона і військових представників Англії, Франції й Італії, які заявили, що мають уповажненє до підіймлення правильних відносин з виконавчим комітетом і признаня його власти.

Як цар складав корону?

ПЕТРОГРАД 17 с. м. Бюро Райтера. Дня 16. с. м. пополудни зачало населенє усувати царські знамена з домів і склепів. Небаром опісля принесли дзвенники вість, що цар зложив корону. Знамена, здерті з домів товпа падила на вулиці, або метала в канали. Остаточна вість про абдикацію царя надійшла до Петрограду в ночи і наслідком того не викликала більшого порушеня. В часі дня бачив дописувач Бюра Райтера жовнірів, що перетягали вулицю і співали „Марсельзу“. Головно велика була радість серед товпи, коли перед Думу прибув відділ жовнірів, які несли прапор з написом „Нехай живуть соціалістичні республіки всіх країв!“

Російські вожди проти нового правительства.

ХРИСТІАНІЯ. „Morning Post“ доносить, що команданти російських військ заявили, що не будуть записувати військо в формі подиктованій новим правительством.

ВІДЕНЬ. Брусілов, Езерт, Рузський і Гурко виступили ворожо проти маніфесту думи і заявили, що будуть послухні тільки розказам царя.

ВІДЕНЬ. Гвардійські полки не піддали ся петроградській революції. Твердиня Шлісєльбург не прилучила ся до революції.

Непевна ситуація революційної партії.

СТОКГОЛЬМ. В нутрі революційної партії є два стороництва. Одно міщанське, що акцептує патріотизм, котре уважає своєю ціллю

дійти до власти і урядувати звільня відносини в Росії, — друге соціалістичне, котре хоче негайного перевороту відносин і наданя якнайдаліш ідучої конституції.

Крайнє крило соціалістичного стороництва жадає навіть республіки.

Імовірно, що соціалістичне стороництво, котре має за собою маси, буде старати ся усунути стороництво умірковане так, що може прийти в нутрі революції до братоубийчих борб. Котранебудь з сусідніх держав немогла викликати революцію, готова опукати ся. Російські маси, як довго буде тривати війна, не успокоять ся.

Генеральний штаб і новий ряд.

ЛЬОНДОН. „Times“ подає з Петрограду, що цілий генеральний штаб прилучив ся до нового ряду, який має у себе спис осіб, підозрілих о збідунство і хоче зробити їх невідомими.

Постійно ведуть ся наївки за всякими особами з висших верств, підозрілими, що схиляють ся до Німців та носять німецькі назви і титули. Вчора відшукали барона Фредерікса й юрба збурива його дім. Його самого увязнили. Товпа і жовніри відшували в китайським посольстві графину Кляйніхель, підозрілу о се, що є німецьким збідуном. Її увязнили. Далі військо увязнило бар. Штахельберґа, що стріляв з вікна до товпи і жовнірів. Його виволікли з дому на вулицю і стратили.

Війна.

Англійські націоналісти проти дальшого веденя війни.

РОТТЕРДАМ (Таб.). Дня 17. с. м. В англійській палаті громад в часі дискусії над кредитовим предложенєм сказав Bonar Law, що послі націоналісти не хотять позводити правительству на дальше веденє війни.

Димісія цілого французького кабінету.

ПАРИЖ (Таб.). Президент міністрів вручив президентови Поанкарови димісію цілого кабінету.

В Ірляндії нема спокою.

ЛЬОНДОН. Голандське „Nieuwe Bureau“ доносить; Ходять погодоски, що нині треба очікувати маніфестації в Ірляндії. Політичні круги думають, що в Ірляндії щось приготується ся.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРИЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З д. 18. марта.

На східнім фронті:

Нема нічо нового.

Італійський фронт:

На Коста Белля протинаступ Італійців зломаний нашим гарматним огнем.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті:

Між каналом Ля Бас, а річкою Скарп (доплив Скальди) була значна боева діяльність. Коло Льева наші відділи, що виконували наступ, привели 18 полонених з англійської лінії. По обох боках Арра неприятельські вивідні відділи, в силі баталіона, наперли на наші становища. Відперто їх переважно огнем. Коло Речікур і Тільва неприятели, який вдер ся, виперто в боротьбі з близька. Деяко полонених остало в наших руках. Між Арра, а рікою Оас Англії і Французи обсадили в поясах назему, який ми пляново опорожнили попередні наші становища і кілька місцевостий, межі тими Бопем, Пером, Роа і Нойон.

Наші сторони довели неприятелів до значних страт і потім по приказі уступили. На правім березі Мози десвіта дві французькі сотні зачепили кусень рева, який здобули ми 16. с. м. на північ від Фільварку Комбр і коло Менай на північ від Сент Мішель наші відділи вдерли ся до французького становища і вернули з кількадесятьма полоненими.

Від побережа аж до Оаз гарна погода сприяла діяльності летунів. В воздушних боротьбах угратив неприятель 18 самолетів, на-

ВИНА

... Богослужební ...
Природні ... Білі
... Самороднери ...

Просимо безплатно
замовляти до весняного
транспорту
в посередництві

Народної Торговлі
Львів.

2-12

лідом гарматного огню 3. Поручник барон Пріхтофен зістрілив двадцятимого сегого й осьмого з черги противника, а поручник Бальдаміс чотирнадцятого і п'ятнадцятого. Ми втратили три самолети.

Східний фронт:

Не було значущої бойової діяльності.

Македонський фронт:

Сильні наступи Французів межи озерами Охрид і Преспа відперто. Тяжка боротьба о гірський наєм на північ від Манастиру не дала неприятелю важких здобутків. Пануючі над наємом згіря, на які нічо роблено даром наступу, остать ненарушено в наших руках.

Перший генеральний-квартир-
майстер Людендорф.

ТАВРИЛ КОСТЕЛЬНИК.

СУМНІ РОКИ.

(В бачванських дилект і дусі *).

Смутні, пресмутні роки настали,
Щіпків легіньох на войну вжалі!
Щіпків легіньох од отца, мацери,
— Не чує жинців їх, кед прейду нацери!¹⁾
А щіпків отцох од своїх дзецох,
Кажді катона²⁾ з пушку³⁾ на плещох;
Ей, а обіца пражні⁴⁾ остали!
Боже мой!

Пошли сінове, пошли отцове,
Хто ще з нїх враді⁵⁾ — хто да нам пове?
Як кед в ешені лісче опада,
Щірцом⁶⁾ по жемі⁷⁾ лежі, препеда —
Так вони гінь⁸⁾, так препедаю:
Щірцом по швеце гроб свой гледаю;
Шшу: „Ах, так вас, так поздравяме,
Же ми ту, щіпкі попрепедаме!“ —
Боже мой!

Код бі то война мешає тірвала⁹⁾
А гоч¹⁰⁾ і штірі — на¹¹⁾ да престала!
Але то трідець прешні мешає,
Ей, а вше ровно¹²⁾ мру катонаці!¹³⁾

Велька то жалосць! ок, Боже! Боже!
Як Твоє шерце знесць того може?
Боже мой!

Пошол едіаєц¹⁴⁾ осемнапрочні,
Пошол і оцєн пєйдезєнатрочні;
Дом охабелі¹⁵⁾ — пошлі до швета;
Оцєн касарні стрєжє, замєта —
А сін едіаєц зарабрєвані,¹⁶⁾
Людску¹⁷⁾ жєм¹⁸⁾ робі гладні, подрані¹⁹⁾;
Ей, так то кажді дом засмущєні!
Ей, так то щіпк швет прєврацєні²⁰⁾
Боже мой!

На жєньскіх рукох поля осталі;
Тріраз уж жєні поля зашалі!
Нлачє нєєдєна має за сінамі:
„Ах, як ми чєшкє, дзєці, за вамі!
Трєх сом²¹⁾ вас мала, а щіпків страєда —
Да сом вас нїгда і не родзєла!“
— Не зна уж члєвєк, цє бі зєс²²⁾ собу;
Кажді завїдєні тїм, цє у грєбу!
Боже мой!

Пітам²³⁾ цє краєнє, слункє на нєбє!
Повєдз мї, цє шє зацітам тєбє:
Нач²⁴⁾ ті нам швіціш? нач жївєт даваш?
Но каждєй нєці нач зновє ставаш?
Чи да мацєрі дзєці ховаш²⁵⁾?

Повєдз мї того! — не сцєм²⁶⁾ знаєт вєцєй —
Бо мї бардз смутно, смутно на швєцє!
Боже мой!

*) Бачванські „Руснаки“ походять з горішньої Угорщини; поселились в Бачці (комітат Вачс-Бодгог) за панованя Марії Терези; опісля поширились також по Славонії (комітат Сзієм); число їх душ виносить з яких 18.000. Під зглядом матеріальним мають ся добре. Акцент в їх мові такий самий як в польській.

Пітам цє краєнє, жєм ті нєд намі!
Нач шє рок—рєчє квїціш²⁷⁾ з квїцямі?
Нач пушам жєлєнь? Цє ті зрєбєла?
Нач мї нас, нач на швєт зрєдзєла?
Чи да жїмє? да шє любїмє?
Чи да гїнємє? да шє губїмє²⁸⁾?
Повєдз мї того! — не сцєм знаєт вєцєй —
Бо мї бардз смутно, смутно на швєцє!

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ
на
ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
(Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament.)

НОВИНИ.

— Поворот з російської неволі. З Копенгагні доносять: Виміна цивільних бранців між Росією а Австрією поступає даліше вперед. Останніми днями Росія згодила ся на виїзд до Австрії посла Брайтера з жінкою і закладників о. Цегельського і Баньковського.

— Заборона отворення українських шкіл з Росії. Вища адміністраційна власть в Києві відкинула просьбу української письменниці Яновської о дозвіл на отворення в Лубнях подпавської губернії коєдукаційної гімназії з українським викладним язиком.

— Немз чого бояти ся летничого атакє на Львів. Свого часу оголошено у Львові, що на слухай коли би появили ся неприятельські летуни зорганізовано ялярмучу службу. Ся оповістка викликала в деяких кругах занепокоєня. Належить протє пояснити тим кругам, що оповістка та, як в коротці буде подрїбно оголошено, не є в відносинах воєнних ніякою новостою. Кожде більше місто положєне близше боевої лінії є виставленє на таку прогильку наступів і муєть перед тим боронити ся. В Німеччині, в місцевости положєній навіть далеко від фронту, удержують стало оборонне поготівля. Чим більше є таких місць оборонних, тим більша є загороука публичного безпечєства і тим більша невїсть, що пливучє спокійно житє не буде через летуєв законєчено. До сєго власнє змїряють сї заряджєня у Львові, до котрих публіка позиває зі спєковим приноровити ся.

— Зменшенє рації муки до полєвини. Заряд міста Львова оголошує: В наслідок телеграфічного розпоряджєня ц. к. намієництва в Кракові з дня 11. марта 1917 Ч. 6855/XVIII повідомляє, що аж до відмінного заряджєня вільно реалізувати почавши від дня 18. марта 1917 на мучні карти лишє половину рації муки, на котру ті карти звучать. Почавши від 18. марта 1917 видавати будуть районівє склєди на кожний відтинєк мучної карти лишє 1/4 кг. муки, замїєст 1/2 кг. муки. Сє заряджєнє жє доторкає тяжко працюєчих, робїтників занятих в підприємствах, працюєчих для військового заряду і чинних функціонєрів землєвїдєчих, різном жєрїх в шпітєлях і санаторїях. Заряди фабрик, які zatrudнюють тяжко працюєчих робїтників, підїмуть легїтїмації управлєнчї до побєру на протїг 2 тїжнїєв одного кїльогр муки замїєст 1/2 кг. в центральноїм бюрї спожитїє карт в дни 18. марта 1917 а властїтєлї ремїєсничїх підприємств в дни 19. марта 1917.

Супроти зменшенї до полєвини скїлькостї муки, видавати буде заряд міста від дня 25. марта 1917 для осіб побєраєчих зменшену о половину рацію муки, хлїб о вазї 1260 грамів тїжнєво, мієто дотєперїшньої ваги 1900 грамів.

— Пакуєки до Галїчїни. Аж до дальшого заряджєня буде прїєматї ся до Галїчїни лишє пакєти пїльнї, а сє пакєти з дрїжджамї, насїєм, зїаряди рїльнїчї, згладно їх складовї частї і посїлки грошєві.

— Уряд для справ дїєвнїкарських. В мїєстерствї торгєвлї отворєно уряд, котрий має

1) вєчїрє дзєвонєнє; 2) жєвїр; 3) гвєр; 4) порожнїй; 5) вернутї ся; 6) всєдї (вшїрш); 7) землї; 8) гїнуть; 9) трєватї; 10) хоч; 11) таї, відтак; 12) тятєм; 13) жєвїрї; 14) одїнаєк; 15) покїнутї; 16) полонєнїй; 17) чужїй; 18) землї; 19) обдєртїй; 20) перевєрнєнїй, (замїшанїй); 21) всьм; 22) з; 23) прєсїтї; 24) пошє; 25) ховать; 26) хочу; 27) прїєкрашуватї ся; 28) нїщїтї ся.

заосмотрювати дїєвнїкї у всїх потрібнїх сєдєтєв і є дєцїдуєчїй у всїх адмїєстраційнїх справах дїєвнїкарствє.

— Воронї як сєрєднїк поживї. Доносять, що розпочато акцію, яка має на цїлї дотарчуванє воронячого мєса, як поживї для населєня. В Німєччинї від мєдєвнє консумує населєнє сє мєсє, котрє має бутї смачнє.

— Осторога! Хто з молодїжї виїздїть до Віднї до учїтєльськєго сємїнарїє, повинєн їхатї на Gmünd, а звїдєсї дїєставшї від Управї бараків письмо—дозвїл на прєсїєлєнє (Übersiedelung) до Віднї з посвїдкєм, що побїрав там державну підмєгу (Unterstützung auf Staatskosten). Хтєби виїздїв з Чєх, захїдної Галїчїни, або з їнїшїх Країєв, дє прєбєуєвав досї, має такєсамє, або від запомєговїх Комїтєтїєв, Грємєдї, або ц. к. Старєствє таку посвїдкє—дозвїл отрїматї, їнакшє не дїєстанє у Віднї нїякої підмєгї, ані не мєжє бутї прїєнїятї до Heim-їєв на утрїманє. Нєлєжїть також порозумїтї ся з укр. Запом. Комїтєтєм у Віднї і Управлєтєлєм сємїнарїє. (Адреса: P. Dz. Zastyrez Wien XVIII. Türken-schantzstrasse № 4.

— Скїлькї тєм затопїли підводнї суднє в лїєтїм? Пїєлє прєрєшого урядового бїєлєнсу заєстрєної війнї підводнїмї суднєм затоплєно в мїєсєцї лїєтїм 368 торгєвєльнїх кораблїв загальної повєєннєстї 781.500 тєм брутто. З того прїєпадає 292 на ворожї кораблї (з 644.000 тємнєм) і 67 на кораблї нєутралнї (з 137.500 тємнєм).

— Інспєкційнї округї апрєвїзачїєнї. Розпоряджєнє уряду жївнєстї устанєвляє округї їнспєкційнї апрєвїзачїєнїх їнспєкторїєв. Загальнє їх чїслє є 31, з чєго на Галїчїну прїєпадає 5.

— Лїтнїй час від 16. цвїтнїє. Розпорядком цїєлого кабїнєту устанєвлєно лїтнїй час від дня 16. цвїтнїє до 17. верєсєня 1917 р.

— Фрайтєр командантєм твєрднїє. Посєл до думї Апєлєєв, котрєго пїєлє докєсєнє пєтєрєградськєй тєлєграфїчнєй агєнції рєволуцієнєрї їмєнуєвали командантєм твєрднїє Кропштєду, є з заведу торгєвєльнїм помїчнїком у кнєзє Абамєлєкє, а прї вїєськєу має „шаржє“ фрайтєра в рєзєрвї.

— Спеціалїстї. В Пєтєрєградї увязєнєно гєнєрєлє Грєшєвськєго, який здєфравдуєвав публїчнїй грїш в сумї 300.000 рублїв. Мєв вїн поручєну опїку над прєсєм.

— Конкурє на посєду асїєнтєтє прї катєдрї загальної мєхєнїкї в полїтєхнїчнїй шкєлї у Львові, розписує рєкторат полїтєхнїкї. До сєї посєди є прїєвязанє вїнагорєджєнє 1.400 до 1.700 кор. рїчнє і будє наданє на прєтїєх двєх лїт. Пєршєнєствє мають кандїдєтї з другїм рядєвїм їєспїтєм. Подєнєя вїєтїтї до рєкторату до 25. с. м.

— Картї на мєсє в Бїлєгорєдї. Заряд мїєтє Бїлєгорєду рїшєв зєвєстї картї на мєсє. Дєннє рація для одної дєрєсєлєй осєбї вїєносїть 1200 грм., а для дїтїєй нїжшє 14 лїт 80 грамів.

— Росїєськї мєнастїрї посїдають 17 мїєлїєрдїєв гєтїєвїє. Росїєськє правїтєльствє, якє так пїльнє слїдїть за грїшнїм на воєнї кєштї, зєвєрнуло сєвоє увагу на нєчєуєванї богєтєвє росїєськїх мєнастїрїєв, дє нагрємєджєні вєлїкєанськї сумї в гєтїєвї, вартїєснїх нєпєрєх і дєрєгодїєннєстїєх, позє вєлїкїмї прєсторєнїєм рїль, лїєсїєв, ставїєв і озєр, будїєвнїєм і т. н. які прєдєставлєють рїзномєк нємєлї богєтєвє. Помїємє сєго тї мєнастїрї нє слєвнїють однаєк сєвоєго вєєєннєго обєвєзку супрєтї державї і нє зрїджують нїякого патрїєтїзмєу. Прї тїєй спєсїєчєстї слїд нєвєстї з посїєднїєй статїєстїкє нє слїдує: Всїєх правослєвнїєх мєнастїрїєв є в Росїї 528, які посїдають гєтїєвїє повєрх 8.000 мїєлїєрдїєв рублїв, сєтєє майжє 17 мїєлїєрдїєв мєрєк. На кожнїй мєнастїр прїєпадає тєдї повєрх 13 мїєлїєнїєв рублїв. Чєрцїєв і чєрнїєцї є 21.577 а вїєннєшого пєрєсоналу мєнашєго 44.663. Гєтїєвє Трєїцькє Сєргїєєвськєй лєврї вїєносїть 3.000 мїєлїєнїєв рублїв, кїєвськє-пєчєрєвськєй лєврї 1.500 мїєлїєнїєв, пєтєрєградськєй Алєксєєвє Нєвєськєго 3.000 рублїв в зєлєтї. Землї і грєнту посїдають мєнастїрїє рєзєм 740.000 дєсєтїн т. є 808.000 гєєк арїєв.

— Дєшє про знєчїєнє підводнїєх лєдєк. Нє Нїмцї, ає Французї вїнаїшлї підводну лєдкєу. Нїмцї, як і їнїшї морєськї державї, муєїлї такєж мїємо водї прїєнїятї тє оружє. Колї коєлїція обурьєтє ся тєпєр на успїєхнїєстїє тєго оружє, тє нєпадає в рєлїє струїєнїєкє, котрїє

мусить винити отрую, яку сам собі приладив. Та Німці зуміли це страшне оружє довести до такої технічної досконалості, що захитали ним і підкопали становище англійської володарки моря.

Вони зробили тим самим людству велику прислугу, котра і по війні принесе рівнож богаті результати: акт освободження морських до- ріг — з виключного опанованя їх через Англію — вже зреалізований. Помимо того ніхто не скаже, що се оружє тішить ся тепер симпа- тією людства, а явраз те нераде прийняте того оружя до арсеналу нищачих орудій має далеко сягаючий вплив на найближню долю Америки — і близькість світового мира. Доперва пізній- же може осудимо і зрозумімо вагу ролі роз- емника того славного ревіра. Всі предлоги прихильників мира, всі думки, розсудливі суди за- грязли на обставині, що розсудливі суди не ма- єть сили, щоби висказати ся проти волі свого британського вояки. Станув отже без- силний і хіба сам буде мусів вирушити на війну. Ще раз підчеркуємо; тільки одна під- водна лодка в руках полубовного судії може і всевиного Вільсона присмирити в його все- личім заналі. Бо перед могутю підводною лод- кою ніяка сила на довго не встоїть ся. Німці вказали ту дорогу і оружє, яким можна га- мувати зможну охоту панувати над цілим світом, за посередництвом того оружя і менші держави відискають своє володінє і честь, коли стануть по стороні справедливості і людскости, скла- даючи власть в руки мирового арсеналу і се оружє розганяє на всі вітри ту морську полі- цію, яку узуриувала собі Англія виключно для себе. Се буде друга далеко важніша прислу- га, яку Німці сим оружєм віддали світові — а може невдовзі вже зрозуміє се світ і всі при- хильники мира признають підводну лодку „го- лубом а оливною галузкою в даюбі“, щоби по- вдержати ту кроваву потопу, що залила цілу Європу.

ОПОВІСТКИ

Второк, дня 20. марта 1917.

Німці: 20. марта гр.-кат. Вас. і Єфр., риж- кан Іоакіма.

Завтра: 21. марта гр.-кат. Тесфілякта, р.- кан. Венедикта.

○ 861р і молодіж укр. семінаря у Відні уряджують великий концерт в пам'ять Т. Шевченка в дни 25 марта (неділю) о 4 год. в святочній салі ц. к. реальної школи в VIII. Albertgasse 20. О даєкаву чучасть П. Т. Грома- ди просить Управа школи. — о. Др. Застиреш управ.

○ Білети на вечір обрядових пісень „Львівського Вояка“, що відбуде ся в п'ятницю дня 23. с. м., скорше набути можна в склепі „Совязного Базару“ Руська 20. Ціни місць: Фотелі чч. 1—64 по 4 К., чч. 65—112 по 3-40 К. Крісло I. 2-80 К., II. 2-20 К., III. 1-60 К. На балкони крісло I. 3 К., II. 2 К., III. 1-50 К. — Дохід на воєнну кухню для шкільної дівтери і на немічників У. С. С.

Послідні вісти.

з головної австрійської кватири

З дня 19. марта 1917.

На східнім фронті:

Нема нічо до оповіщення.

На Італійським фронті:

На фронті в Пелережу оживлена діяльність летунів і хвилями значнійший арматний огонь. Неприятельський воздушний корабель кинув бомби на кілька місцевостей в долині Адагі. На полудне від хрєба Стільф один з наших альпійських відділів здобув пануючий над окруженем скальний верх гір Гогер Швайд.

На південно-східнім фронті:

Між осерами Охріда а Пресна наступили знов Французи, однак безуспішно.

Наступляк шефа Генерального штабу військ маршалок-поручник Ф. Гейсера.

Рекламації війни від почтової оплати. Руко- писі приймає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важливіші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілїм краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: Львів, ул. Руська ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одноквартальну стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку а в оповістках 30 сот., в редакційній часті 1 К. Звідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1-50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголо- шення за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо под- війно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платять ся 50 сот.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє

Д-ра Олександра Барвінського

прх вул. Сикстуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє.

Штучні зуби з кавчуку, золоті і п'ятинні.

Пациєнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротішій часі.

Оголошення.

Уживані машини до виробу цементових дахівок враз з формами, від- купуює Торг. Втро. — А. Березовський і Сп. Львів, ул. Карпінського ч. 19. 4—5 з.

Глядаю служниці до доеня коров і до послуги в кухні. Платня після умови — Ов'яш. Александер Мійський в Вов- кові, почта Товшів. 2—3 з.

Оженить ся старший управляючий учи- тель літ 51, кавалер з учитель- кою, або виображеною доброго дему панною лагідної вдачі від 32—40 літ, котрій запише посідієть над 10.000 К. Незаповімі серйозні зго- лошення (фотографія). Антон Гоздава Грабоберез Любевів пп. Устрики дол. 1—2 з.

Великий, дешевий і цікавий
:: КАЛЕНДАР ::
Памяткова книжка
:: СОЮЗА ВИЗВОЛННЯ УКРАЇНИ ::
на 1917 рік

Обіймає поверх 500 сторін друку, містить 103 ілюстрації й численні статі з области куль- турного, економічного й політичного життя укра- їнського народу на обох сторонах кордону та найкращі візирі поетичної творчости національ- ник поетів.

Календар Союзу містить між иншим най- докладнійший огляд воєнних подій за два роки й має докладний огляд українського життя в Росії від початку українського національного відродження до останніх часів і статі про полі- тичні змагання українського народу в часі війни. Призначена в цілому для національного освідмлення найширших народних мас, Памят- кова книжка Союзу гоза календарними відомо- стями ніколи не втрапить на вартості, та буде для кожного Українця доброю памятною з воєнного часу.

Ціна календаря 2 К 50 сот., в оправі 3 К 20 сот. З пересилкою 3 К 50 сот.

Австрійські жовніри Українці й росій- ські полонені, котрі замовлять книжку безпо- середно в Союзі у Відні: дістають календар на знижній ціні — за 2 кор., в оправі 2 К 70 сот. З пересилкою 3 К.

Книгарням і трафікам даєть ся звичайний книгарський оуст.

Гроші надсилаєть почтовим переказом на таку адресу: Wien VIII., Josefstadtstrasse 79. T. 6. Administration des Nachrichtenblattes des „Bundes zur Befreiung der Ukraine“.

На бажанє відправляють ся чеки почтової штемпі ч. 107.090.

В Німеччині замовляти „памяткову книж- ку“ по такій адресі: Zentralstelle des „Bundes zur Befreiung der Ukraine“ Berlin W. 66. Leipzig- strasse 131.

Земельний Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

Піввалє ч. 7.

Конто почт. Штала. ч. 118.984.

Жироє Конто в Австр.-угор. Банку.

Складаєть опадности вказати зайві гроші на процент, щоб кожия корона могла слу- жити народньому господарству, та вам при- посати аніс, а не марнувати ся.

Акційний капітал К. 1,300.000

Резерви Банку 300.000

Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10— на 4 проц.

Уділяє гіпотечні і вексельні позички. Виплачує купони від заставних ли- стів.

Викінює по користнім курсі росій- ські рублі і німецькі марки.

Повність льокалі заперечують: ак- ційний капітал Банку і резерви.

На жаданє висилає посідні злож- ня (чеки) Почтової Штальни.

Цілий світ перейде-т як умієш по німецькі говорити.

З книжки, яку видає Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК

до науки німецької мови зладив Ю. Рудницький.

Можна легко учить ся говорити по німецьку.

Підручник сей надає ся так для початкую- чих як і для тих, що вже учили ся або вже умі- ють де-що по німецьку або хочуть учить дру- гих. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже розумівати ся з Німцями у найконечнійших справах.

В лекціях говорить ся про такі річі: сільське обійсте, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзі (про мясо, яриш, зе- млепологи), господарські будинки і річч, їдучо- зом, їзду залізницею, закучка в скляні, гостина, веденє господарки, (зима, весна, літо, осінь), побут у Відні, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подана візирі граматики і до кожної лекції словарець.

Однй примірник коштує 3 кор. 50 сот. Фром., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.

На почтову пересилку треба долучити 65 сот. Висилає тільки за готівку: Канцелярія ТОВА- рства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

Дуже важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьку, за- хай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-ге виданє). Ціна 1 К 40 сот., з почтовою оплатою 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот., 25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено). Висилає ся лиш є за готівку. Замовленя і гроші прошу прислати на адресу: А. ОКПІН, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробова- ннє вже спосєбу научаня! Важне і для учителів уділяю- чих початків німецької мови як також учеників і приго- товляючих ся до вступних іспитів.

ПРЕКРАСНІ

Плещениці

після нових і давнійших взорів, на по- лотні і на атласі, по цінах від 180 до 500 К, має на складі „ДОСТАВА“ у Львові, ул. Руська 20 і в Перемишлі, Ринок 23. 1—3

При залагоджуваню закуппа просимо покликувати ся на „Українське Слово“.